

U Puli, ponedjeljak 29. srpnja 1918.

Godina IV.

Na slavenske univerze!

Hrvatski listovi donose ovaj važan poziv, koji imi priopćujemo, smatrajući da je to jedno od veoma važnih pitanja za odgoj naše omladine:

Medju našim sveučilištarcima opaža se u novije vrijeme jedna sramotna pojava. Njemačke univerze Beča, Graca i Innsbrucka pune su jugoslavenskih studenata, dok su naše slavenske: zagrebačka i praška relativno vrlo slabo posjećene, a na krakovskoj i lavojskoj jedva da ima i jedan naš čovjek. Jugoslavenska akademska omladina u Pragu jednodušno osudjuje takvo postupanje i obraća se na sve abiturijente, da ne idu stopama drugih kolega. Kao zaduženici, da ne idu stopama drugih kolega. Kao zaduženici, da ne idu stopama drugih kolega. Kao zaduženici, da ne idu stopama drugih kolega.

Nije mi ni na kraj pameti da se zalažem za jednostranost i šovinističku akademsku naobrazbu. Pogledajmo samo na Nijemce. Koliko ih studira izvan granicu Njemačke? Nesporedivo malo. I sa punim pravom, jer prva je i najsvetlija dužnost upoznati svoju snagu i učvrstiti se u nacionalnim i kulturnim težnjama i osjećajima svoga naroda i ostalih sapatničkih naroda, a onda tek poslati za tudjim školama. Koliko nama Slavenima — naročito nama koji smo pod austro-ugarskom državnom vlašću — treba solidarnosti i međusobnog poznavanja, potkraj ovog strašnog rata, zatekavši nas neosobne i besvjesne (cenzura zaroblja). A onda, povučen samo parafelom, šta svaki od nas dobije lično za svoje intelektualno obrazovanje i društveno vaspitanje. U njemačkim mjestima gledaju nas kao „minderwertige Elemente“. Na slavenskim univerzama braća dočekaju bratski i pružaju svaku priliku za lično usavršavanje, otvaraju pristup u najodličnija svoja krugove. Osim toga sva slavenska sveučilišna mjesta ujedno su i centri nacionalne kulture. Čitav duhovni organizam, koji pokreće i diže jedan narod, razvija nam se pred očima, dok u spomenutima njemačkim mjestima dobijamo u najbolju ruku samo odbleske „Praterkultur“-e.

Naročito ističemo Prag, sadanj Prag, mozak i srce naroda, koji je u sudbonosnim krizama ovog u ciljevoj historiji jedine venog svijetkog zvanj pokazao koliko heroizma, sništjenosti i discipline, da je pred cijelim svijetom iz očajnog i beznadnog položaja izbacio na površinu ne samo svoju nacionalnu stvar, nego osigurao priznanje i izvojevao jamstvo za nacionalne težnje ostalih naroda, koji dijele s njim istu sudbinu.

Možda se neki naši ljudi razbija i radi prilika prehrane. Na umirenje mogu reći ovo: U najnovije je vrijeme „Češko srce“ jugoslavenskim studentima davalo ručak uz cijenu od 3 krune. U tečaju je akcija naših ljudi i kao i u svemu ostalom, i u tom planju neobično susret živih odlučnih i upljivih Čeha, da se našim siromašnim studentima olakša prehrana u Pragu, koliko, koliko ni u jednom drugom mjestu ne će moći postići.

Stojim na raspolaganju za poblize informacije. Adresa do 15. IX. 1918.: Karlobag, Hrvatsko primorje, a poslije: Prag-Košire.

Zagreb, 25. VII. 1918.

Mr. Ph. Zvonimir Pavelić.

Poziv taj sam po sebi zajista zaslužuje razmišljanje i uvaženje, pa za to ne treba pridodavati suvišnih riječi. No osjećajući to na sebi i videći kakva letargija i mrtvilo vlada medju akademski obrazovanim našim ljudima u Puli, kojih ima sva sila, a da niko za njih ne zna, a ni se oni sami međusobno poznaju, moramo kao opomenu našim omladincima, koji se prpravljaju da odu na nauke u tudji svijet da priopćimo još ovo nekoliko opaski zagrebačkih katoličkih „Novina“:

Ovih je dana bio u našem uredništvu jedan odlični češki publicista i filozof, koji je inače jako daleko od konzervativnih načela nego je čovjek posve liberalna kova. On je pred nama izjavio, da u našega čajašva u Pragu vada letargija, mrtvilo, da nema energije, poleta, idejala, sitnoga rada i priprave za buduću kulturni rad u narodu. To su rastrkane ovce s hohštaterskim južnjačkim gestama. Imade ih, koji proborave u Pragu i 4 godine, a da ne nauče čestito češkoga jezika. Ne zalaže u češka kulturna i gospodarska društva, ne trude se, da upoznaju organizaciju češkoga naroda i zato se vraćaju kućama svojim prazna srca i prazne glave s birokratskim težnjama za svagdašnjim krušcem.

Pisac je ovih redaka nadodao, da je u nas gotovo sva inteligencija takova. Opaža se totalna ne sposobnost za rad u narodu i za narodnu organizaciju, koja je temelj naše slobode i samostalnosti. Medjutim, miđi naši ljudi, koji idu u slavenski

svijet, moraju biti drugojačji. Da se naši studenti ne rastepu, da ne ostanu tabu'na rasa, zato je potrebna organizacija, koja će se brinuti, da miđi ljudi dobro upotrijebe vrijeme svojih nauka, da si op'eme dušu i srce, a da ne uvećaju broj naše protunardne birokracije bez značaja, s internaciona'nom ideologijom.

RATNI IZVJEŠTAJI:

Austro-ugarski.

Beč, 28. (D. u.) Službeno se javlja: Na jugozapadu nema većih bojeva. — U Albaniji kod Andenice odbijeno je više talijanskih napadaja. — Poglavica generalnog stožera.

Njemački.

Berlin, 28. (D. u.) Iz velikog se glavnog stana službeno javlja: Zapadno bojište: Vojna skupina prijestolonasljednika Rupprechta: Živa izvidnička djelatnost. Jači napadaji neprijateljevi sjeverno od Lysa, s obe strane Somme i sjeverozapadno od Montdidiera bijahu odbijeni. U pojedinim odsjecima djelatnost topništva. — Vojna skupina predan protekao mirno. Manji okršaji pješadije u prostoru ispred novih položaja. U Champagni je nestoru ispred novih položaja. U Champagni je nestoru ispred novih položaja. U Champagni je nestoru ispred novih položaja.

Rat.

Bombardovanje Zeebrügge, Brügge i Ostenda. London, 27. (D. u.) Reuterov ured javlja: Admiraliteta saopćuje: Od 18. do 24. srpnja sasuse u sudjelovanju s mornaricom bojne jedinice zračnih bojnih sila 15.000 tona bomba na vojničke predmete u Zeebrügge, Brügge i Ostende, uništise 6 neprijateljskih ljetala a 6 drugih prisilise, da se spuste. 5 britskih aparata je nelzviseno.

Bombardovanje Calaisa. Bern, 27. (D. u.) „Progress de Lyon“ javlja iz Pariza: Bombardovanje Calaisa bilo je u noći od nedjelje na ponedjeljak neobično teško. Bile su učinjene veoma velike stvarne štete. 27 civilnih je osoba bilo usmrćeno. To bijaše dosad najteže bombardovanje, što ih je Calais proživio.

Washington, 29. (D. u.) General March saopćuje, da su u Italiju stigle sada uvježbane američanske čete. Uslijed operacija na Aisnei i Marni odalečili su se Nijemci za 11 milja od Pariza. Lič odalečili su se Nijemci za 10 kilometara. Ovaj nije saveznika skratilo se za 10 kilometara. Ovaj nije saveznika skratilo se za 10 kilometara. Ovaj nije saveznika skratilo se za 10 kilometara.

Francuski izvještaj od 26. srpnja na večer: Južno od Oursqa bi označen dan djelatnošću obiju artiljerija, bez kretanja pješadije. Na sjevernoj obali Marne zauzemosmo u večer Reuli Ferme des Sants ... bacismo neprijatelja natrag na južni obronak Blusona Orquigny i Villersa sous Châtillon. Ukupni broj, dne 26. o. mj. u Villemontoire i prostoru Oukchy-Le-Chateau, učinjenih zarobljenika ide oko 700. Na fronti u Champagni poduzeše naše čete, izakako suzbiše njemačku ofenzivu od naše čete, slijedećih dana vrstu mjesnih napada. Usprkos neprijateljskom opranju prodresmo istočno od Suippe poprečno 1100 metara na fronti od 20 km uopće sjeverno od crte St. Hilaire-Le Grand-Souain-Mésnil-Les Hurlus. Opet zauzemosmo cijeli Main-de-Massiges i u tom području opet zajednosmo naše stare najprve linije. Tijekom tih operacija zarobismo preko 1100 momaka i zaplijenismo 200 strojnih pušaka i 7 topova.

Francuski izvještaj od 27. srpnja poslije podne: Na desnoj obali Marne porinuše francuske čete svoje linije sjeverno od Port Blusona. Na fronti u Champagni provedoše Francuzi mjesno poduzeće u prostoru južno od Mont-Sans-Nom, postignuše napredak od jednog kilometra na fronti od 3 kilometra. Oko 200 zarobljenika, izmedju kojih 7 časnika pade u ruke Francuza.

Engleski izvještaj od 27. srpnja: Učinismo napadaje proti neprijateljskim linijama kod Sully-Lorette, Neuville, Vitasse, Arleux-en-Gohelle i Lensa i privredosmo zarobljenika.

„Corriera della Sera“ pripravlja u pregledu o vojničkom položaju na sudjelovanje francuskih četa u Albaniji te primjećuje, da antanta mora, hoće li dovršiti rat još ove godine, boriti se istodobno u Albaniji, Macedoniji i u Francuskoj.

* Austrija odgovorna za rat? Već dugo vremena primjećuje se u njemačkoj štampi nastojanje, da se krivnja za rat svali na našu državu. Sada, kad da se grof Czernin kazao, da je zapravo taj rat tek dvoboj, izmedju Engleske i Njemačke, a mi možemo dodati, da je Njemačka izrabila austro-srpski spor samo da si osigura put do Bagdada — dig'e su najuglednije njemačke novine kuku i motiku, samo da bi dokazale, da je glavni krivac svjetskom ratu Austro-Ugarska, dok je Njemačka nedužna žrtva vjernog savezništva. Zabilježili smo jedan takav ispad „Frankfurter Zeitung“ a danas možemo donijeti nastavak „Kölnische Zeitung“, koja je, kako vele, u veoma dobrim odnosima s njemačkim vanjskim uradom. Eto što piše „Kölnische Zeitung“: Rat je buknuo izmedju Austro-Ugarske i Srbije te Austro-Ugarske i Rusije. Ruski problem i balkanski problemi prouzročili su svjetski vojni rasplamsaj i da je teško izazvana Austro-Ugarska mogla da izbjegne ovom konfliktu, mi doduše ne bismo imali osobito ugodan položaj, ali svakako ne bismo imali rat. Njemačka je onda činila, da se izglade protimbe i da se spriječi rat, što je mogla. To je povjesna činjenica. Ali ne krzmajući, a uviđajući, da se više ništa ne može promijeniti, ispuni'la je vjerno svoju savezničku dužnost. Izmedju ovoga slavenškoga konfliktu, izmedju englesko-njemačke trgovačke politike kraj francuskih i belgijskih zahtjeva postoji još boj izmedju Austro-Ugarske i Italije i postoje još separatističke želje Čeha, Jugoslavena i nekoliko riječi samo na njemačko-englesku ledja. Kad bi danas bila Njemačka potučena, ona bi propala, a s njom i dunavska monarkija, jer je to tako sigurno, kao amen u molitvi. Ova spoznaja veže osobito obje države. Czernin imade pravo, kad je rekao, da monarkija ne može biti neutralna; ona da može biti samo saveznikom, ili protivnikom Njemačke. Jer neutralitet Austrije skršiti bi antantini saveznici, a to mi ne bismo htjeći dozvoliti. — Sada dakle znademo, pošto ove prikrivene grožnje, zašto s Austrija ne bi mogla steći opet političko samoodredjenje i neutralnost!

* Sta bi Njemačka morala kazati, kad bi pretjerala. U „Kölnische Zeitung“, koja se bavi sa „pretjeravanjem“ poljačkog nar. zast. Daszinskoga nalazimo taj divotan cvjetak: I tim pretjeranim izrazima moglo bi se kazati, da je Njemačka postala vazalnom državom Austrije, jer mora dati svoje vojnike, da izvostiti austrijske pobjede i bitke i da mora dati svoje žito u najgore doba godine, kako bi se austrijsko pučanstvo prehranilo. — Da smo bi se austrijsko pučanstvo prehranilo. — Da smo bi se austrijsko pučanstvo prehranilo. — Da smo bi se austrijsko pučanstvo prehranilo.

* Demonstracije za sporazum naroda u Njemačkoj. „Vorwärts“ donosi ovaj brzojav iz Cassela: Današnja ogromna skupština, koju je sazvala socijalno-demokratska stranka, razvila se u najveću političku manifestaciju, koju je Cassel ikad vidio za vrijeme rata. Više nego osam hiljada ljudi učestvovalo je u ovoj skupštini, da čuju Scheidemannov govor i da daju izraza simpatijama sa političkim socijalnih demokrata. Interesantno je, da su na ovoj skupštini učestvovali i pristaše socijalno-demokratske manjine i to ne samo onako kao njihovi drugovi u Solingenu, koji su htjeli da spriječe Scheidemannovu skupštinu. Skupština je burno odobravala Scheidemannu, kad je govorio o sporazumu naroda i klicala je ovome sporazumu.

* Intervencija u Sibiriji. Polag vijesti „Timesa“ provadjuju se već mjere, predviđene u ugovoru, sklopljenom izmedju Udruženih država i Japana, da se podupre Čeho-Slovačke u Sibiriji. Glavna je namjera, da se rezultate dosadašnjih operacija Čeho-Slovačke očuva u prilog antante.

* Kolera u Petrogradu. Finska brzojavna agentura javlja iz Petrograda, da je 18. i 19. srpnja oboljelo 250. osoba na kolera, a 20. 320. Ukupni broj iznosi više od 1000. I u Moskvi se širi kolera brzo.

* Zar još dvije godine rata...? Prema Reuterovom je uredu vlada dala ručak u čast prehranbenih nadzornika Amerike, Francuske i Italije. Enbenih nadzornika Amerike, Francuske i Italije. Enbenih nadzornika Amerike, Francuske i Italije. Enbenih nadzornika Amerike, Francuske i Italije.

svaku količinu slanine i butine. — Za tim je Lloyd George uzeo riječ te kazao: Što se tiče izgleda saveznika, može se kazati, da se podmorinski rat konačno izjalovio. Patnje, što se moraju podnijeti u Engleskoj, Francuskoj i Italiji ne daju se usporediti s onima u neprijateljskim zemljama. Ipak mora izreći opomenu. Amerikanci šalju mjesečno stotih hiljada vojnika. Opskrba tako silne vojske traži više ladjevnog prostora nego li prevoz momčadi. Akoprem gradi Amerika velikom brzinom brodove, a Engleska ne zaostaje u tome za njom, ipak je od prijeko potrebe, da se štedi. Unatoč činjenici, da mjesečno izgrađeni brodovi nadilaze potopljenih tonaza i da dovoz raste svakim mjesecom, raste također potreba u silnoj mjeri. Svaka tona, što se pristedi, jača bojnu spremu američke vojske. Radi toga je potrebno, da se štedi. Svaki pojedinac, koji strogo štedi, pridonosi k' udarcu, što će u narednoj ili u jednoj od dviju narednih godina izvojevati slobodu. — U svom je odgovoru kazao Hoover, da je opskrba sa životnim namirnicama osigurana za nastupajuće dvije godine. Ne treba da se računa sa više od dviju godina. Za manje od dviju godina bit će izvojevana sloboda.

Stavka municijarskih radnika u Engleskoj. Prema brzozajci „Stockholms Tidningen“ širi se sve više štrajk engleskih municijarskih radnika. Konferencija u Leedsu, kojoj je prisustvovalo 300.000 radnika, stvorila je zaključak, da će proglasiti sveopći štrajk, ne bude li vlada napustila prisilno namještanje radnika. U kotaru Birminghamu napustilo je do sada 100.000 radnika posao. — Polag vijesti Reutorovog je ureda kazao Lloyd George stavljanjem municijarskim radnicima, da su oni, dok se milijuni njihovih zemljaka bore sa smrću, bili pošteđeni od poglubljenih rata samo zbog toga, što je njihov rad u tvornicama korisniji za državu nego li njihova služba na bojnopolju. Ova će iznimka stupiti za one radnike izvan krlepostu, koji se, počamši sa ponedjeljkom ne će vratiti u radione.

Na početku pete ratne godine. Agrarni „Venkov“ računa: Živeža u Pragu imade, no taj živež imadu sakriven razni trgovci ispod ruke i prodavaju ga uz neuvučene cijene. Očito je to pri riži. Dobit ćete je, no uz kakve cijene! God. 1913. stajao je u Pragu 1 kg riže prve vrste K 0.52, danas K 62. — Podražila se dakle za 11.823 postotaka. Iza nje slijedi leća, koja se podigla sa 40 para na 20 K ili za 4900 postotaka. Iz raznih vrsti mesa poskupila je najviše svinjetina od K 1.90 na 46 K. Bravetina podigla se od početka rata za 1614 postotaka, teletina za 1025 postotaka, govedina za 607 postotaka. Konjsko meso, za koje je prije rata malo ko pitao, prodaje se danas poskupljeno za 1150 postotaka (prednji dio) i 1240 postotaka (zadnji dio). Svinjska mast poskupila se od K 1.60 na 58 K (za 3525 postotaka), volovski loj od K 1.10 na 40 K (za 3538 postotaka), maslo sa 3 K na 64 K (za 2033 postotaka). Brašno br. 0 prodavalo se na početku rata za 48 para, sada za 16 K (također 18—20 K), poskupilo dakle za 3233 postotaka. Pedesetak jaja stoji danas 72 K, dok je prije rata stajalo 3.60 K. Podražila se dakle za 2018 postotaka. Pečena guska, ili za pečenje, koj je prije rata bila skoro u svakoj češkoj obitelji obvezano jelo, stoji danas 70 K, dok je prije rata stajala 5 K. Kumpir, koji se dobivao prije rata za 6—7 K qu (kvintal) poskupio je na 120 K. Kava se podražila za 2095 postotaka, čaj za 1500 postotaka, a šećer za 1938 postotaka. Vino je poskupilo za 740 postotaka, piva za 65 postotaka. No uz to je stručno pala jakost pive i vina. Dalje računa češki agrarni list za koliko je poskupilo poljsko orudje, odjele, obuća itd. — A pomislimo da je to češka zemlja, zemlja gospodarškog blagostanja! A kako li to tek izgleda u naš, naše bi seljačke žene najbolje kazivati znale!

Iz bivšeg ruskog carstva.

Bojševičke vijesti javljaju, da su čete sovjeta osvojile Jaroslavl. Željeznička sveza Moskva-Jaroslavl bit će doskora uspostavljena. „Norddeutsche Allgemeine Zeitung“ priopćuje saopćenja z Rusije: Leninovo nazrijevanje, da je buržoazija, Rusija zapravo već svadana, ne potvrđuje se. Protuboševički se pokret nasuprot tomu sve više širi te se sve više osjeća. Da pojača svoj kurs, nastoji bojševička vlada, da postigne priznanje po sporazumu. Sporazum će priznati bojševička vlada uz cijenu, da ova prekine svaki odnošaj sa središnjim vlastima. Uopće je sporazum, čini se, spreman, da prema okolnostima žrtvuje bojševike ili protivnu stranku. U svezi sa pojačanjem monarhizma pojavila se ime velikog kneza Mihajla Aleksandrovića kao budućeg cara. Oči građanskih su stranaka sve više upravljene na rastići utjecaj patrijarhe Tihonina i pravoslavne crkve. — Javljaju iz Washingtona: Prema vijestima iz dobrog izvora bio je poželjan Čeho-Slovaka 14. m. s. jededeći: Čeho-Slovaci su držal' zaposjednutim željeznicu od Vladivostoka do Pense. Od posjedništva bila su svuda primljeni: oduševljeno. Bojševici su kod primicanja Čeho-Slovaka napuštali svoje položaje a češke su čete nailazile samo na ozbiljniji otpor austro-ugarskih ratnih zarobljenika. — „Times“ javljaju iz Tokia, da zadnje vijesti javljaju o bojovima

između Kabarovskog i Vladivostoka. da je general kozaka iz predjela Urali, koji je utekao bojševicima, vikao. — Iz Vladivostoka je otpuovalo odaslansivo češko-slovačkih, poljačkih i ruskih časnika boreće se vojske u Tokio. Tamo će odaslanstvo sudjelovati kod vijecanja ratnih komisija.

Iz slovenskog svijeta.

Interpelacija Jugoslavena i Čeha o postupanju Bugara u Srbiji. Iz Beča nam javljaju, da su dr. Korošec, Stanjek i drugovi podali opširnu interpelaciju o grozotama, što ih počinjaju Bugari nad Srbima u zaposjednutim krajevima. Ta interpelacija sačinjava samo nastavak pred kratko uložene interpelacije.

Hrvatski škanda u češkom novinstvu. U Pragu se pozorno prate događaji u Zagrebu, i praški listovi s ogavnošću bilježe sramotne općenja o tim stvarima javlja već nekoliko č na redovito o „hrvatskom škanda u“. Među ostalim doznaci senzacionalnu vijest, da su vodje frankovaca god. 1915. boravili u glavnom stanu u Tešinu, gdje su se dogovarali o svojim kukavnim i izdajničkim poduzecima proti narodu. Čudno nam se samo čini, da zagrebački dopisnik „Venkova“, koj taj češki agrarni list redovito, ljepo i stvarno informira o svakom važnijem događaju političkog ili kulturnog značaja, koji se u Hrvatskoj desi, sada sve te zločine frankovaca prešućuje. Taj je inače revan izvjestitelj žalbaže bivši frankovački ortak, jedan od najzobornjenijih i možda najposobnijih Hrvata — vodja hrv. seljačke stranke — Stjepan Radić.

Narodni dar kao odgovor na potjernu Češke. Zast. Kotlarž predložio je u kotarskoj skupštini u Jaromeržu, da se kao protest za podjeljenje Češke kupi za narodni dar. Izdao je proglaš, u kome se zahtijevalo 100.000 K, ali sačinjeno je 142.000 i podjeljeno raznim dobrotvornim češkim ustanovama. I u Podjebradu se sa-kupilo istom prilikom 120.000 K.

Neprilike časnika naše trgovačke mornarice.

Pomorski kapetan piše „Hrv. Lloyd“: Vroć cijenjehi gosp. uredniče! Od više godina pozorno pratim hvaljevredni smjer i pravac Vašeg cijenjehog lista, te sam u više navrataja opazio, da se živo zauzimate za interese našega pomorstva uopće. Za to sam se odvažio, da Vam upravitim ovo pismo, u kojemu ću nastojati, da Vam predočim sve jače i nevolje, koje su u ovom ratu iskušali pomorski časnici i mornari, ne bi li se dalo što pomoći u interesu našeg pomorskog i trgovačkog prometa. Vajda nikakov stalež u zemlji nije iskustio odmah u započetku ratu sve gorke i žalosne njegove posljedice kao pomorski stalež; te posljedice su pak tim gore na nas djelovale u koliko su nas zatekle nenadano i neisčekivano, tako da nismo bili na vrijeme da ih spremali dočekamo. Odlma dakle u početku rata g. ovo sva naša trgovačka mornarica na jedru i pari, bila je jednostavno paralizovana u svom radu i djelovanju, te je morala silom okolnosti ostati nepomirljena na mjestu gdje ju je onaj fatalni rat zatekao. Ne treba ni spomenuti koliko je zbrku i konfuziju donio taj nagli zastoje u redovima naših pomorskih časnika i mornara, i koliko je štetu nanio trgovini uopće. Svaki je od nas zebnjom u sren pitao što će sada biti i kako će se dalje stvar razvijati, al po svim znakovima moglo se je naslućivati da ne će dobro biti. Za prvih mjesec zastoja naših ladja, dok je bilo još nešto živeža i pr štedjenih novčanih sredstava, išlo je već nekako i nije se odma osjetila u svom njezinom strahovitom opsegu sva bjeda, koja je morala nešto kasnije nastupiti.

Dužan sam odma u početku naglasiti, da naši brodovlasnici, koliko pojedinci, toliko i razna pomorska udruženja, nisu se zauzeli onako kako je trebalo kod mjerodavnih faktora, da zaštije bar svoje interese, ako im nije već bilo stalo za interese pomorskih časnika i mornara. V. ki da im sve uvijek dobro uspeva, oni su bezbrižno isčekivali da će ta kuga ubrzo svršiti i da će se uskoro povratiti na normalne prilike, dok u tom isčekivanju nisu doživili — kriah! No tako za njih; koliko pojedini brodovlasnici i razna udruženja, našli su se u dobrim financijalnim prijkama te bez velike štete mogu odoštati svim užasnim ratnim nepogodama. Sve težine dakle ovog pomorskog zastoja, pače su na leđa časnika i mornara, koji su u brzo potrošili sve svoje prištednje, dok je skupoća stala silno rasti i zahtijevati svoje žrtve.

Nazoost moram ovdje osobito istaknuti, da pojedini brodovlasnici i razna pomorska udruženja nisu se na to osvrnuli, već pod izškom, da pošto nema zarade, ne može biti ni povšice u plaći, ostavili su nas na cjedi u sred najveće nužde. Dapače su neki „savjesniji“ predložili, da bi se plaće morale prepočuvati. Eto kako neki brodovlasnici i njihovi drugovi umiju cijiniti mornarski stalež, koji izlaže svoj život na morskim valovima, da oni uzmognu udobnije i zgodnije živjeti.

Prem su se prilike pomorskog prometa nešto boje pokrenule sa ove posljednje dvije ratne godine te mnoge starije ladje već plove Jadranom, naravno uz sve veću opasnost ekzistencije nas časnika i mornara, ipak se naše financijske prilike nisu na bolje okrenule. Naše obitelji jednostavno gladuju, jer našom mizernom plaćom ne možemo namaknuti dovojnno sredstava. Mi pak na ladjama osjećamo oskudicu u svemu. Hrana je ispod kritike, a nama ne do-staje sredstava da je poboljšamo, jer svu našu plaću moramo sati našim oskudnim obiteljima, koje pored toga žive u bijedi i nevolji.

Dok su svi staleži u zemlji dobili i dobivaju razne ratne potpore i nagrade, samo je pomorski stalež ostao u tomu prikraćen, a mi moramo živjeti o mišosti božjoj! Skrajnje bi dakle vrijeme bilo, da se i toj golemoj nepravdi stane na kraj! Primite gospodine uredniče izraz moje duboke zahvalnosti.

Dnevne vijesti.

Talijanski ljetači nad Porečom. „Slov. Narod“ pišu iz Istre: Dne 20. o. m. pojavilo se nad Porečom 18—20 talijanskih ljetala. Naši su pucali na ljetala, a ova su izbacila nekoliko bomba, od kojih ih je šest palo u more. Ribari su lihl brzo na moru da uhvate nešto ribe, kako se uvijek u tim slučajevima događa. Pripovijedaju da su Talijani bacili nekoliko letaka, koji su bili adresirani na generala Borojevića. Letaci su potpisani od dra. Trumbića.

Doprinosi odboru SHS. žena za siročad prigo-dom „Narodnog blagdana“. Josip Berlić, župnik, Petrovaradin K 738.20. Kupališni zavod Krap. Toplice K 1000.—. Prav. Srp. paroh. zvanje, Otoparandija, Sarajevo K 461.50. Pavle V. Katičić, paroh, Turačić, Bos. K 270.—. Bar. Jordić, Vidovec K 1000.—. Hrv. štedionica d. d., Sunja K 467.—. K 3188.—. Žup. ured, Lokavec Primorsko K 400.—. Škol. uprav., Ivan Ivanović, Prnjavor K 758.—. Fra Dragutin Sumanović, Fojanica K 223.60. Družbe sv. Cirila i Metoda v. Krskem K 1021.10. Župski ured Povlja Dalmacija K 1027.—. Niko Ciriljević, Brno, (Češka-Tehnika K 520.—. Župni ured Srijane, Dalmacija K 436.80. Župni ured Vrbani na Hvaru K 1000.—. Sabrano u Katinu K 7678.81. Župni ured Podmele K 539.—. Podružnica Cirila i Metoda Stari trg, Lož Kranjsko K 775.—. Župni ured Kostrena K 1000.—. Darovateljima i sabiračima najsrdačnija hvala. Odbor SHS. žena za siročad Zagreb.

Mali oglasnik

KINO CRVENOG KRIŽA
Ulica Srpilja broj 34.

Današnji raspored

„Mjedena zdjela“
pustolovni film u 4 čina.

Početak: 3.15, 4.35, 5.55 i 7.15.

Ulazne cijene za ovaj film: I. mjesto K 1.20; II. mjesto 60h

Ući se može kod svake silke.

Ravnateljstvo si pridržaje pravo promijeniti raspored.

Prodaje se kuća
sastojeca iz sobe, kuhinje, staja, sa prostorijama za nican i drugim udobnostima. Upitati se ulica Seme br. 9 Kstanjer.

Radijeno pokuštvo
kupuje i prodaje tvrtka **Phil Barbanic** Slišanska ulica.

Knjige
Dioničke tiskare mogu se dobiti u podružnici **Jos. Krmpotić** ulica Franja Ferdinandá br. 3.

Razredna lutrija.
Srećke 3. razreda 10. državne razredne lutrije mogu se dignuti do uključivo 10. augusta kod tvrtke Jos. Krmpotić, i to od 3—12 sati opodne u filijalci, ulica Fran Ferdinand 3 te od 3—6 sati večer u centrali trg Custozo 1. Tko nedigne srećku do 10. augusta, izgubiti će pravo na daljnju igru.

Knjige
„Matica Hrvatska“, „Zabavne biblioteke“, „Moderne biblioteke“, „Humorističke knjižnice“ i „Dioničke tiskare“ mogu se dobiti u podružnici **Jos. Krmpotić**, ulica Franja Ferdinandá br. 3.

CIJENA...
za pola...
trajno...
16...
10...
upravi...
...
B...
janskoj...
postao...
nasrtaj...
nija bli...
uslijed...
ništvo...
Malog S...
Bio je s...
mično p...
žera...
...
B...
stana s...
skupina...
mične n...
Lyse, s...
vernom...
skupina...
odsjeclm...
zije pod...
djelomič...
žestoka...
26. na 2...
Ourcq...
amo prel...
nols—Vil...
tanje ost...
njegovog...
Zalaznice...
podne op...
napušteno...
pješadija...
naših lin...
dočekali...
strojopuž...
gubitke...
nekoliko...
nama prid...
vima dobr...
kod i jugo...
naša pretp...
zadacu, pr...
opetovane...
bojeva, ko...
jateljja. Ko...
iskazale ist...
povjedišće...
uzvisinama...
četka bitke...
daje francu...
— Ludendo...
...
Francus...
tisk, što g...
nekoiko dar...
Nijemci su s...
od Marne. O...
sur Fere—O...
Larris—Chau...
išćen od ne...
išočno od C...
k'oničlara. E...
champagnsko...
300. Među n...
...
Francusk...
verno od Mar...
vanje fečajem...
do južnog br...
makli su se...
pagnei suzbi...
požaje Man...
Hilaira. Mi sn...
...
Francusk...
Sjeverno od...
napredovanje...
bacimo pomak...
otporu neprij...
jeći i prelaz...
Tardenois. Na...
do Champvoisy...
vojile Entrenau...
primakle cesti...
zbihi simo dvi...
paljbom, južno